

Přečetli jsme za vás

Sociální kognice

Sociální kognice

Citation: Huitt, W. (2006). Social cognition. *Educational Psychology Interactive*. Valdosta, GA: Valdosta State University. Retrieved [date], from <http://www.edpsycinteractive.org/topics/soccog/soccog.html>

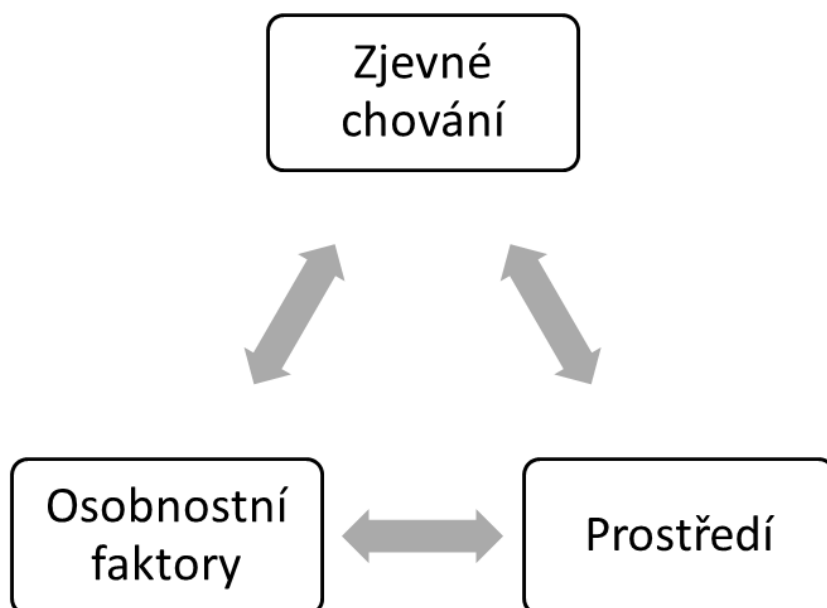
Sociální kognice mají své kořeny v sociální psychologii, která se snaží pochopit a vysvětlit, jak jsou myšlenky, pocity a chování jednotlivců ovlivňovány skutečností, představami, nebo jak vyplývají z přítomnosti druhých. (Allport, 1985, s.3).

Zkoumá jednotlivce v rámci sociálního a kulturního kontextu a zaměřuje se na to, jak lidé vnímají a interpretují informace, jež si sami vytvářejí (interpersonální) od ostatních (interpersonální)(Sternberg, 1994)

Různí výzkumníci, kteří začali zkoumat fenomén učení v jiných myšlenkových směrech, se do tohoto pohledu také zařadili. Například, Albert Bandura (1986) původně studoval učení z behaviorální perspektivy (Bandura, 1965), zatímco Jerome Bruner (1990) původně studoval učení z pohledu kognitivního (Bruner, 1957).

Festingerova (1957) kognitivně – disonanční teorie, Bémova (1972) self-perception teorie (Greenwald, 1975) a Weinerova (1985) teorie přiznání jsou dalšími příklady toho, jak perspektiva sociální kognice byla využita k studiu učebního procesu. Hlavním výsledkem tohoto pohledu je, že efektivní výuka musí být založena na odpovídajícím sociálním prostředí (Hannafin, 1997)

Jedním z nejdůležitějších pojmů, které vyvinul Bandura (1986) je vzájemný determinismus. Z tohoto pohledu je osobnostní chování jak ovlivňováno, tak ovlivňuje osobnostní faktory a prostředí. Bandura přijímá možnost individuálního chování podmíněného pomocí následků. (Skinner, 1938). Zároveň si uvědomuje, že osobnostní chování může mít vliv na prostředí (Sternberg, 1988). Totéž platí o vztahu mezi osobnostními faktory, jako jsou kognitivní schopnosti, či postoje a chování nebo prostředí. Každý může mít vliv a může ovlivňovat druhé.

Dva principy lidského fungování vztahující se k procesu učení je zapojení procesů self-pokynů (self-direction) (to lze udělat, mohu to udělat, viz Pajares, 1996) a self-regulace (self-regulation) (cíle, plány, vytrvalost). Tyto otázky jsou někdy odkazovány na konativní procesy (conative processes). Konace (jednání, uplatnění vůle, usilování, snaha)(conation) odkazují na spojení znalostí a vlivů na chování a spojení s otázkou „proč“. Je to osobnostní, záměrné, plnoplánové, úmyslné, orientované na cíl, nebo jako snažící součást motivace, aktivní (na rozdíl od reaktivního nebo obvyklého) aspektu chování (Baumeister, Bratslavsky, Muraven a Tice, 1998, Emmons, 1986, Huitt & Cain, 2005). To je úzce spojeno s konceptem chtění, definovaným jako použití vůle, nebo svobodnou volbou co udělat (Kane, 1985; Mischel, 1996). Je naprosto zásadní, když se jedinec úspěšně zapojí do self-direction and self-regulation.

Literatura:

1. Allport, A. (1985). The historical background of social psychology. In G. Lindzey & E. Aronson (Eds.). *Handbook of social psychology* (Vol. 1, 3rd ed., pp. 1-46). New York: Random House.
2. Bandura, A. (1965). Behavioral modification through modeling practices. In L. Krasner & I. Ullman (Eds.), *Research in behavior modification* (pp. 310-340). New York: Holt, Rinehart & Winston.
3. Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social-cognitive theory*. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
4. Baumeister, R., Bratslavsky, E., Muraven, M., & Tice, D. (1998). Ego depletion: Is the active self a limited resource? *Journal of Personality and Social Psychology*, 74(5), 1252-1265.
5. Emmons, R. (1986). Personal strivings: An approach to personality and subjective well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51, 1058-1068.
6. Festinger, L. (1957). *A theory of cognitive dissonance*. Evanston, IL: Row, Peterson.
7. Greenwald, A. (1975). On the inconclusiveness of "crucial" cognitive tests of dissonance versus self-perception theory. *Journal of Experimental Social Psychology*, 11, 490-499. Retrieved December 2002, from http://faculty.washington.edu/agg/pdf/Gwald_JESP_1975.OCR.pdf